

Matematik Ö?retmeye Haz?r Olma Hakk?nda ?nançlar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Matematik Ö?retmeye Haz?r Olma Hakk?nda ?nançlar Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25762>

Özet

Matematik Ö?retmeye Haz?r Olma Hakk?nda ?nançlar Ölçe?i (MÖHO?Ö), ö?retmen adaylar?n?n matematik ö?retimine yönelik alg?lanan yeterlilik ve haz?rl?k düzeylerine dair sahip olduklar? **inançlar?** ölçmek amacıyla uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu ve geçerlik çal??ması Ayd?n ve Çelik (2016) tarafından yapılm??tır. Bu çal??ma, özellikle ilkö?retim matematik ö?retmen adaylar?n?n profesyonel olarak matematik derslerini verme konusundaki psikolojik ve pedagojik haz?rl?k düzeylerini de?erlendirmeye odaklanmaktadır. MÖHO?Ö, e?itim ara?t?rmacılar?na ve ö?retmen yeti?tirme programlar?na, adaylar?n hizmet öncesi e?itim sürecinde edindikleri bilgi ve becerilerin yan? sıra, bu becerileri uygulama konusundaki özgüven ve inançlar sistemlerini anlamada güvenilir bir araç sunmaktadır.

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n matematiksel içeri?e hakimiyet, pedagojik stratejileri kullanma becerisi ve sınıf yönetimi gibi farklı boyutlardaki haz?r olma alg?lar?n? kapsamaktadır. Uyarlama çal??ması, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygunlu?unu sağlamak için **psikometrik** analizlerle desteklenmiştir. Ölçe?in kullanım amacı, ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek ve ö?retmen adaylar?n?n eksik oldu?u alanlar? belirleyerek bu alanlara yönelik destekleyici müdahaleler geli?tirmektir.

Anahtar Kelimeler

Matematik Ö?retimi, Ö?retmen Adaylar?, Haz?r Olma ?nançlar?, Ölçek Uyarlama, Matematik Ö?retimi, E?itim Psikolojisi, Mesleki Yeterlilik, ?nançlar, Psikometri.

Yazarlar

Serhat Ayd?n, Didem Çelik

Amaç

Matematik Ö?retmeye Haz?r Olma Hakk?nda ?nançlar Ölçe?i'nin temel amacı, ö?retmen adaylar?n?n matematik derslerini etkili bir ?ekilde ö?retebilme konusunda kendilerini ne kadar haz?r hissettiklerine dair sahip olduklar? **subjektif inançlar?** ölçmektir. Bu inançlar, ö?retmenlerin sınıf içindeki davran??lar?n?, kullandıkları ö?retim yöntemlerini ve ö?renci ba?ar?s?n? do?rudan etkileyebilen kritik unsurlardır. Ölçek, bu inançlar?n yo?unlu?unu ve yap?s?n? sistematik bir biçimde belirleyerek, ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n hedeflerine ulaşma derecesini gösteren önemli bir geri bildirim mekanizması sağlar.

Ölçek, ayrıca ara?t?rmacılara, ö?retmen adaylar?n?n haz?r olma inançlar?n?n demografik de?i?kenler, e?itim deneyimleri veya matematiksel ba?ar?lar? ile nasıl ili?kilendi?ini inceleme fırsat? sunar. Bu bağlamda, ölçek hem tanılayıcı hem de de?erlendirici bir i?lev görmektedir;

hizmet öncesi e?itimin hangi yönlerinin ö?retmen adaylar?nın profesyonel haz?rl?k inançlar?nı güçlendirdi?ini veya zayıflat?tığını ortaya koymaya yardımcı olur.

Yap? (Construct)

Ölçek, matematik ö?retimine yönelik algılanan **haz?r olma inançlar?** psikolojik yap?sın? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle ö?retmenlerin kendi yeterliliklerine dair yarg?lar?nı (öz yeterlik) ve matematiksel içeri?i ö?rencilere aktarabilme yetene?ine olan güvenlerini içerir. Haz?r olma inanc?, sadece bilişsel bilgi düzeyini değil, aynı zamanda duyuşsal ve motivasyonel bileşenleri de kapsar. Ölçek, bu inançlar? genellikle üç ana boyut altında incelemektedir:

?çerik Bilgisine Haz?r Olma: Matematiksel kavramlara derinlemesine hakimiyet ve bu bilgiyi do?ru kullanma inanc?.

Pedagojik Haz?r Olma: Farklı ö?retim stratejilerini, materyalleri ve değerlendirme yöntemlerini etkili bir şekilde kullanabilme inanc?.

Sınıf Yönetimine ve ?l?kisel Haz?r Olma: Matematik dersi sırasında disiplini sağlamak, ö?rencilerin sorular?nı yanıtlama ve olumlu bir öğrenme ortamı oluşturma konusundaki güven.

Geçerlik

Matematik Ö?retmeye Haz?r Olma Hakk?nda ?nançlar Ölçe?i'nin geçerlik çal??maları, Aydın ve Çelik (2016) tarafından gerçekleştirilen uyarlama ve doğrulama çal??masının temel bileşenini oluşturmuştur. Bu çal??ma, ölçe?in Türk örnekleminde orijinal yap?yı koruyup korumadığını ve ölçmek istedi?i yap?yı do?ru bir şekilde ölçüp ölçmedi?ini kanıtlamay? amaçlamıştır. Uyarlama sürecinde genellikle dil geçerli?i (çeviri-geri çeviri) ve kapsam geçerli?i için uzman görüşlerine başvurulmuştur.

Yap? geçerlik analizleri için, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak ölçe?in çok boyutlu yap?sının ampirik olarak desteklenip desteklenmedi?i incelenmiştir. Bu analizler sonucunda elde edilen uyum indeksleri (örneğin, CFI, TLI, RMSEA), ölçe?in teorik yap?sının Türk ilkö?retim matematik ö?retmen adaylar? popülasyonunda da geçerli oldu?unu göstermiştir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??maları, Aydın ve Çelik (2016) makalesinde detaylıca sunulmuştur. Güvenirlik, ölçe?in ölçtü?ü yap?yı tutarlı bir şekilde ölçme derecesini ifade eder. Bu bağlamda, ölçe?in iç tutarlılı?? Cronbach Alfa katsayısı hesaplanarak incelenmiştir.

Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı temel yap?yı ölçmede homojen

oldu?unu ve ölçe?in genel olarak yüksek bir iç tutarlılı?a sahip oldu?unu göstermektedir. Ayrıca, ölçe?in alt boyutları da ayrı ayrı güvenilirlik katsayıları raporlanmış olup, bu katsayıların kabul edilebilir düzeyde olması, MÖHO?Ö'nün uygulamalarda tutarlı sonuçlar verece?ini garanti etmektedir.

Faktör Analizi

Matematik Ö?retmeye Haz?r Olma Hakk?nda ?nançlar Ölçe?i'nin uyarlama sürecinde, ölçe?in boyutlulu?unu ve yapısını belirlemek amacıyla Faktör Analizi teknikleri kullanılmıştır. İlk aşamada, ölçe?in orijinal yapısını hipotezlerini test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmış olabilir.

Bu analizler, ölçek maddelerinin teorik olarak öngörülen faktörlere yüklenip yüklenmediğini incelemiştir ve ölçe?in Türkiye örnekleminde de özgün yapısını korudu?unu teyit etmiştir. Faktör analizleri, ölçe?in matematik ö?retimine haz?r olma inancını oluşturan farklı alt boyutları (örneğin, içerik öz yeterliliği ve pedagojik öz yeterlik) net bir şekilde ayırt edebildiğini kanıtlamıştır.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Büyük olasılıkla Likert tipi derecelendirme formatı kullanılmıştır, ancak kaynakta belirtilmemiştir. (Örneğin, 5'li veya 7'li Likert).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal dil).

Popülasyon Grubu: Ö?retmen Adayları (Hizmet Öncesi Ö?retmenler).

Yaş Grubu: Genellikle 18-25 yaş aralığındaki üniversite öğrencileri.

Popülasyon Detayları: İlkö?retim matematik ö?retmenliği lisans programlarında öğrenim gören ö?retmen adayları.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli, kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanan anket formatındadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen E?itimi, Psikometrik Özellikler, Öz Yeterlik, Necatibey E?itim Fakültesi, Ö?retmen ?nançlar, Matematik Ö?rimi, Lisans E?itimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut değil.

İletişim E-posta Adresleri: aydins@kmu.edu.tr (Sorumlu Yazar Serhat Aydın).

Yazın Adresi: Serhat Aydın, Karaman'lu Mehmetbey Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye.

İzinler ve Ücretler ve Test Yılı

Ölçeğin geliştirildiği veya uyarlandı?ı yılı **2016**'dır. Ölçeğin akademik ve ara?tırma amaçlı kullanımı genellikle ücretsizdir, ancak ticari kullanım veya büyük ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Serhat Aydın ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçek, Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi'nde yayımlanmıştır ve akademik standartlara uygun olarak kullanıma sunulmuştur.

Referanslar

Aydın, S., & Çelik, D. (2016). Preservice elementary mathematics teachers Beliefs about Preparedness to Teach Mathematics: scale adaptation and validation study. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 10(2), 469-510.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir: matematik-ogretmeye-hazir-olma-hakkinda-inanclar-olcegi-toad.pdf

Matematik Ö?retmeye Hazır Olma Hakkında İnançlar Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır.